

УДК [7.012:504.064.6]"312"

РЕСАЙКЛІНГ-АРТ ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ СУЧАСНИХ ОБ'ЄКТІВ ЛЕНД-АРТУ

ГАЛЬЧИНСЬКА Ольга¹, ПАШКЕВИЧ Калина¹, ДОЛІДЗЄ Ніно²

¹Київський національний університет технологій і дизайну, Україна

²Державний університет імені Акакія Церетелі, Кутаїсі, Грузія

ol_ga@meta.ua

Надано результати дослідження підходів до створення об'єктів ленд-арту за принципами ресайклінг-арту на прикладі авторських проєктів на екологічну тематику: досліджено принципи створення об'єктів; визначено основні концепції творчих задумів інсталяцій митців ленд-арту; проаналізовано основні художні засоби, застосовані для втілення проєктів; досліджено матеріали, які були використані митцями для створення арт-об'єктів.

Ключові слова: ленд-арт, ресайклінг-арт, мистецтво, екологія, дизайн.

ВСТУП

Масштабне забруднення планети побутовим сміттям постало однією з найбільш актуальних проблем людства у XXI столітті, в результаті чого втрачається естетичний образ міст та селищ, а їх мешканці потерпають від забруднення довкілля. Основною причиною є безвідповідальне ставлення людей до продукування відходів, що утворюються внаслідок їх споживацької діяльності. Митці ленд-арту в усьому світі створюють художні об'єкти, маючи на меті привернути увагу до екологічних проблем планети [2]. Для реалізації проєктів митці розробляють концепції та використовують різноманітні прийоми і творчі підходи під час створення об'єктів ленд-арту [3].

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданням дослідження є вивчення принципів застосування ресайклінг-арту для створення об'єктів ленд-арту, аналіз творчих підходів, задіяних авторами для реалізації арт-об'єктів та матеріалів, які застосовують художники для реалізації основної тематики твору.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Митці ленд-арту реалізують концептуальні підходи до висвітлення екологічних проблем, запроваджуючи власні техніки, засоби та прийоми, часто використовуючи в своїх творах матеріали, які були у вжитку, або потребують знищення чи переробки. Подібний підхід в мистецтві належить до течії ресайклінг-арту [1]. Ресайклінг-арт має на меті зменшення негативного впливу різного виду відходів на навколишнє природне середовище, а тому він може розглядатися як напрямок екологічного руху глобального масштабу.

На цих ідеологічних засадах побудована творчість бельгійського митця Девіда Ванорбека (David Vanorbeek), який надає своїм творам ленд-арту певного концептуального значення. В творчому доробку автора є великі групові фігурні композиції: мурах, богомолів, бджіл; а також низка абстрактних композицій. Д. Ванорбек створює арт-об'єкти з дроту та металу, які були у використанні, тож ці твори відповідають тенденціям ресайклінг-арту. Одним з таких творів є ленд-арт «Мурахі» (Ants), постійно діюча експозиція в Парку скульптури Шато-де-Лаграве (м. Аген, Франція, 2016 р.) (рис. 1, а). Цей проект втілює реалістичні образи групи гігантських мурах, висотою 150 см кожна, виконаних з металевого дроту та металобрухту, що інстальовані в полі посеред ландшафту французької провінції та демонструють буденне життя мурах, відтворюючи їх рух та поведінку. Концепція твору – надання гіперболізованого образу кохам з метою демонстрації людству, хто є справжніми господарями планети, а також підкреслює актуальність утилізації продуктів діяльності людини.

Митець з Великої Британії Стюарт Іан Фрост (Stuart Ian Frost) створює свої арт-об'єкти за концепцією, коли місце, в якому буде знаходитися твір, є домінуючим фактором для втілення ідеї [5]. Він працює переважно з деревиною, яка походить з даної місцевості, що надає їй ідентичності та приналежності до місцевого середовища. Наприклад, митець використовує засохлі стовбури дерев, гілки, тирсу, або рештки виробництва. Характерними ознаками для творів Фроста є їх незвична, відчужена для локації, в якій вони розташовані, форма, а також зміни структури об'єкта за рахунок різьблення, перфорації, оздоблення візерунками. Впроваджуючи даний підхід Фрост створив художній твір з дубу, що був повалений внаслідок бурі, на тому ж місці, де він ріс. Ленд-арт «Розбитий дуб» (The broken oak), розташований у підніжжя гори Артеселла (м. Борго-Валсугана, Італія, 2019 р.) демонструє силу стихії та слабкість могутнього дубу, а також ілюструє наслідки катастрофи в місцевості, яку спричинили зміни клімату в результаті діяльності людства (рис. 1, б).

Тамас Канія (Tamas Kanya) з Угорщини створює свої ленд-арти з корчів та стовбурів дерев, знайдених на узбережжі р. Дунай, та гальку, відшліфовану водою, поєднуючи природні матеріали – каміння і деревиною. Зазвичай художник створює композиції з кількох робіт на одній локації. Один з таких проектів «Качині качки» (Kookert) (м. Будапешт, Угорщина, 2016 р.) (рис. 1, в). Арт-об'єкт являє собою композицію з кількох корчів, встановлених вертикально, або діагонально, на яких зафіксовані піраміди з великого розміру річкової гальки. Концепція твору демонструє екологічний підхід до реалізації арт-об'єкту, оскільки для його створення застосовуються природні матеріали, що знаходилися безпосередньо на локації. Т. Канія висловлюється про свої роботи: «Мені дуже подобається підкреслювати внутрішню красу знайденого корча з крихітними камінчиками та створювати з них щось нове» [4].

Рис. 1. Авторські проекти митців ленд-арту на екологічну тематику:
а – «Мурахі», автор Д. Ванорбек, Франція, 2016 р.; б – «Розбитий дуб»,
автор С. І. Фрост, Італія, 2019 р.; в – «Качині качки», автор Т. Канія,
Угорщина, 2016 р.; г – «Споживач», автор О. Гальчинська,
Україна, 2019 р.

В своїй творчості запроваджують тенденції ресайклінг-арту і українські митці Ю. Абрамова, О. Гальчинська та Г. Тітов, які спільно з «1+1 медіа» створили проект «Споживач» (рис. 1, г), за ідеєю Ольги Гальчинської, на Замковій горі (м. Київ, Україна, 2019 р.). На оглядовому майданчику, розташованому на вершині гори, художники створили об'єкт, що складається з ленд-арт інсталяції «Споживач», лави та смітників. За задумом митців локація організована таким чином, щоб не заважати відвідувачам насолоджуватися краєвидами міста Києва, і в той же час бути екологічним маніфестом: «Відпочиваючи на природі, прибері за собою місце відпочинку від сміття». Концепція інсталяції «Споживач» - привернення уваги до екологічної проблеми забруднення рекреаційних зон міста Києва пластиковими відходами в результаті надмірного споживання товарів, упаковка від яких є основним джерелом сміття в середовищі міста. Саме тому, в якості першоджерела інсталяції обрано збиральний узагальнений образ покупця – це силует жінки, виконаний з металу, висотою 200 см, яка тримає в руках оберемки

пакетів, виконаних з металевої сітки. В середині пакетів художники розмістили сміття, що було зібране під час еко-суботника митцями і співробітниками «1+1 медія» на Замковій горі, де встановлено інсталяцію. Фігуру розписано двома ніжними, пастельними кольорами: рожевим (зверху) і м'ятним (знизу) для виділення його на тлі зелені та історичних пейзажів Андріївського узвозу. Метою митців було акцентувати увагу відвідувачів на екологічній проблематиці, таким чином, використання прийому контрасту образів змушує глядача задуматися про власні дії стосовно екології міста Києва.

ВИСНОВКИ

На прикладі аналізу авторських проектів ленд-арту досліджено концепції створення об'єктів за принципами ресайклінг-арту, визначено основні засоби і прийоми, що запроваджують митці для створення інсталяцій з метою актуалізації екологічних проблем людства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Prasad G. Recycled Art: A case study. *Aspects of contemporary art: materials of International seminar*, (Lucknow, 30-31 march 2017). P. 1-14. URL: https://issuu.com/govindrs/docs/recycled_art_by_govind_prasad
2. Ryan L. Art + Ecology: Land Reclamation Works of Artists Robert Smithson, Robert Morris, Helen Mayer Harrison and Newton Harrison// *Environmental Philosophy*. Vol. 4, №1 & 2, Special Issue: Environmental Aesthetics and Ecological Restoration (Spring/Fall 2007), P. 95-116.
3. Гальчинська О.С., Гамалія К.О., Пашкевич К.Л. Аналіз творчості провідних митців ленд-арту XX століття. *Art and Design*. Київ, 2019. № 3. С. 48-57.
4. Сторінка Kanya Tamas. URL:
5. <https://www.facebook.com/romaipartikokert/>. (Last accessed: 08.03.2020).
6. Сайт Stuart Ian Frost. URL: <https://stuartianfrost.com/>. (Last accessed: 08.03.2020).

GALCHYNSKA O., PASHKEVICH K., DOLIDZE N. RECYCLING-ART AS THE WAY OF CREATION THE MODERN LAND-ART OBJECTS

The results of research of approaches to creation of objects of land-art on the principles of recycling-art on the example of copyright projects on ecological subjects are given: the principles of creation of objects are investigated; the basic concepts of creative ideas of installation of artists of landscape art are defined; the basic art tools used for the implementation of projects are analyzed; explored material used by artists to create art objects.

Key words: *land art, recycling art, art, ecology, design.*